

DECIZIE

07 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Tatiana Vieru

Victor Burduh

Nina Vascan

examinând recursul declarat de către Svetlana Rattei,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Dmitri Galperin
împotriva lui Klaus-Jungen Gunter Rattei și Svetlanei Rattei cu privire la încasarea
datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 01 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a restituit cererea de apel depusă de către Svetlana Rattei,

c o n s t a t ă :

La 16 februarie 2016, Dmitri Galperin a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Klaus-Jungen Gunter Rattei și Svetlanei Ratei cu privire la încasarea
datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Dmitri Galperin a solicitat încasarea în mod solidar din contul pârâților a datoriei
în sumă de 11300 euro, a dobânzii de întârziere în sumă de 5649,96 euro și a
cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 12 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, acțiunea
înaintată de Dmitri Galperin s-a admis integral.

S-a dispus încasarea din contul Svetlanei Ratei în beneficiul lui Dmitri Galperin,
a datoriei în sumă de 11300 euro, a dobânzii de întârziere în sumă de 5649,96 de euro
și a cheltuielilor de judecată în sumă de 16743 de lei.

La 12 iulie 2018, Svetlana Ratei, reprezentată de avocatul Dorian Pîcălău, a
depus cerere de apel nemotivată, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii din
12 iunie 2018 a primei instanțe.

Prin încheierea din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs
cererii de apel depusă de Svetlana Ratei. S-a comunicat apelantei despre necesitatea
prezentării a cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de
8432,25 lei, fiindu-i acordat termen de 10 zile, din momentul recepționării încheierii.
S-a explicat apelantei că dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel
nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

La 17 octombrie 2018, Svetlana Ratei a depus cerere de apel motivată, prin care
a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și scutirea de la plata

taxei de stat, din motiv că nu are posibilitatea să achite taxa de stat, iar salariul său lunar este de 2014 lei.

Prin încheierea din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea Svetlanei Ratei cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și s-a acordat apelantei un termen suplimentar de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 8432,25 de lei. S-a preîntâmpinat apelanta despre restituirea cererii de apel în caz de neachitarea a taxei de stat în termenul acordat.

Prin încheierea din 01 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Svetlana Ratei, din motiv că nu a înlăturat neajunsurile în termenul acordat.

La 02 mai 2019, Svetlana Ratei a declarat recurs împotriva încheierii din 01 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu repunerea în termenul de declarare a apelului.

În motivarea recursului, Svetlana Ratei a invocat că avocatul Dorian Pîcălău, nu i-a comunicat despre necesitatea achitării taxei de stat pentru cererea de apel, iar, prin restituirea apelului i-au fost încălcate drepturile prevăzute în Constituția Republicii Moldova și Codul civil.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La 20 februarie 2019, Curtea de Apel Chișinău a expediat recurentei și avocatului acesteia copia încheierii din 01 februarie 2019 (vol. II, f.d. 52), iar, date despre recepționarea încheierii nu sunt la materialele cauzei.

Însă, având în vedere că, la 18 aprilie 2019, Svetlana Ratei a luat cunoștință de materialele cauzei (vol. II, f.d. 57), se consideră că recursul declarat la 02 mai 2019 este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii din 01 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului rezultă că, la 16 februarie 2016, Dmitri Galperin a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Klaus-Jungen Gunter Rattei și Svetlanei Ratei cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, prima instanța prin hotărârea din 12 iunie 2018, a admis acțiunea înaintată de Dmitri Galperin (vol. II, f.d. 13, 17-20).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 12 iulie 2019, Svetlana Ratei, reprezentată de avocatul Dorian Pîcălău a depus cerere de apel nemotivată, fără a anexa dovada de plată a taxei de stat (vol. II, f.d. 16).

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În corespundere cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Svetlana Ratei. S-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării a cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 8432,25 lei, fiindu-i acordat termen de 10 zile, din momentul recepționării încheierii. S-a explicat apelantei că dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită (vol. II, f.d. 25-26).

Instanța de recurs menționează că, la 10 octombrie 2018, Svetlana Ratei a recepționat încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel (vol. II, f.d. 28).

Ulterior, la 17 octombrie 2018, Svetlana Ratei a depus cerere de apel motivată, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și scutirea de la plata taxei de stat.

Prin citația anexată la materialele cauzei (vol. II, f.d. 36), Curtea de Apel Chișinău a invitat participanții la proces, la ședința de judecată din 20 noiembrie 2018, ora 14:30. Despre acest fapt, la 12 noiembrie 2019, recurenta a fost înștiințată prin avizul de recepție (vol. II, f.d. 37a), iar, plicul cu citația expediată avocatului a fost restituită cu mențiunea plecat (vol. II, f.d. 37)

În cadrul ședinței de judecată din 20 noiembrie 2018, pentru examinarea cererii de scutire de la plata taxei de stat, recurenta și avocatul acesteia nu au fost prezenți, fapt confirmat prin procesul-verbal anexat la materialele cauzei (vol. II, f.d. 41)

Prin încheierea din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea Svetlanei Ratei cu privirea la scutirea de la plata taxei de stat și s-a acordat apelantei un termen suplimentar de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 8432,25 de lei. S-a preîntâmpinat apelanta despre restituirea cererii de apel în caz de neachitarea a taxei de stat în termenul acordat (vol. II, f.d. 43-44).

La 04 decembrie 2018, Curtea de Apel Chișinău a expediat recurentei și avocatului Dorian Pîcălău, copia încheierii din 20 noiembrie 2018 (vol. II, f.d. 45), iar, la 03 ianuarie 2019 plicul expediat avocatului s-a întors cu mențiunea plecat (vol. II, f.d. 46), iar, plicul expediat recurentei, nu a fost restituit.

Prin urmare, Colegiul judiciar relevă că, la 17 ianuarie 2019, instanța de apel prin intermediul poștei electronice a expediat repetat avocatului copia încheierii din 20 noiembrie 2018, iar, la 17 ianuarie 2019, ora 11:40 acesta a confirmat recepționarea încheierii (vol. II, f.d. 47-48).

Ulterior, pentru neînlăturarea neajunsurilor, prin încheierea din 01 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Svetlana Ratei, din motiv că nu a înlăturat neajunsurile în termenul acordat (vol. II, f.d. 49-51).

Sub acest aspect, Colegiul consideră că, încheierea instanței de apel este emisă în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. Or, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Astfel, cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului, Colegiul judiciar menționează că cererea de apel a fost depusă în termenul prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Însă, având în vedere că Svetlana Ratei nu și-a onorat obligațiunile de înlăturare a neajunsurilor dispuse prin încheierile instanței de apel, cererea de apel a fost restituită.

Prin urmare, instanța de recurs apreciază critic argumentul recurenteii cu privire la faptul că nu a cunoscut despre necesitatea achitării taxei de stat, deoarece, la 10 octombrie 2018, ultima a recepționat încheierea din 12 septembrie 2018, prin care nu s-a dat curs cererii de apel (vol. II, f.d. 28), ceea ce demonstrează că Svetlana Rattei a cunoscut despre necesitatea achitării taxei de stat.

Mai mult, luând în considerare că recurenta prin cererea de apel motivată din 17 octombrie 2018 a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, iar, la 12 noiembrie 2018, a recepționat citația pentru ședința de judecată din 20 noiembrie 2018, ora 14:30 și în ședința de judecată nu a fost prezentă (vol. II, f.d. 37a, 41-42), demonstrează faptul că nu a depus suficientă diligență pentru a-și apăra poziția sa în fața instanței.

În corespundere cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sânt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Instanța de recurs observă că, la 17 ianuarie 2019, ora 11:38, avocatul Dorian Pîcălău, prin intermediul poștei electronice a luat cunoștință de încheierea prin care s-a respins cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și acesta urma să presteze servicii juridice în modul corespunzător, or, potrivit, art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sânt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Iar, faptul că recurenta personal nu a întreprins careva acțiuni de la 17 octombrie 2018 (data când a fost înaintată cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat) și pînă la 18 aprilie 2019 (data când recurenta a luat cunoștință de materialele cauzei), denotă faptul că nu a depus suficientă sârguință pentru a se interesa de soarta dosarului și de soluția cu privire la cererea de scutire de la plata taxei de stat.

Astfel, Colegiul consideră că instanța de apel a creat posibilități egale, suficiente și adecvate în folosirea mijloacelor procedurale întru susținerea poziției ambelor părți și nu a defavorizat nici o parte.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecătii, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În această ordine de idei, Colegiul conchide că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de către recurentă a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, stabilind în jurisprudența degajată că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (speța Tudor-Comerț c. Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea contestată este întemeiată și emisă cu respectarea cadrului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul depus împotriva încheierii din 01 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău este neîntemeiat și necesită să fie respins, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Svetlana Ratei.

Se menține încheierea din 01 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Dmitri Galperin împotriva lui Klaus-Jungen Gunter Rattei și Svetlanei Rattei cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan